

Voorbereiding hbo (K0125)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-06

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Treft voorbereidingen voor het volgen van een hbo-opleiding	
Complexiteit:	Voor de voorbereiding voor het hbo wordt een groei verondersteld in de mate van complexiteit: de moeilijkheidsgraad van de aangeboden kennis, vaardigheden en gedrag in relatie tot de opdrachten is in grote mate bepalend voor de complexiteit. Dit betekent dat hij leert te bepalen welke werkwijzen hij het best kan inzetten in bepaalde gevallen/bij bepaalde (studie)opdrachten. Hij volgt procedures, maar krijgt grotere vrijheid in het kiezen (en mogelijk combineren) van de procedures. Er wordt een groei verwacht naar een meer uitgebreide praktische en theoretische kennis voor het hbo-veld met bewustwording van de verschillen tussen mbo en hbo. Ook op het gebied van gespecialiseerde cognitieve en praktische vaardigheden om creatieve oplossingen voor concrete en abstracte problemen te ontwikkelen wordt groei verwacht. De studieactiviteiten kunnen hiertoe bijdragen wanneer deze steeds onvoorspelbaarder worden qua situatie en veranderingen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar draagt verantwoordelijkheid voor de resultaten van eigen activiteiten, werk en studie. Hij bereidt zich bewust voor op de eisen die aan een beginnend hbo-student worden gesteld.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Oriënteert zich op hbo-opleidingen en -beroepen	De beginnend beroepsbeoefenaar oriënteert zich op beroepen met hbo-niveau, vormt een beeld van perspectieven en bekijkt passende opleidingen. Hij onderzoekt verschillen tussen mbo en hbo in kennis, vaardigheden, gedrag en loopbaanperspectieven. Via gesprekken, instroomeisen en voorlichtingsbijeenkomsten bepaalt hij of hbo-opleiding en beroep bij hem passen en haalbaar zijn.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont interesse in het hbo-beroepenveld en in hbo-opleidingen en zet zich in om informatie te verzamelen. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een duidelijke beslissing over een mogelijke vervolgstap in zijn (school)loopbaan, toont vertrouwen en verantwoordelijkheid voor zijn eigen keuze.	- Op basis van de oriëntatie kan de beginnend beroepsbeoefenaar een gefundeerde keuze maken voor een mogelijke vervolgstap in zijn (school)loopbaan.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Zoekt, selecteert en analyseert informatie t.b.v. een (studie)opdracht.	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt en bestudeert informatie voor een (studie)opdracht, bepaalt op basis van de vraag waar hij die kan vinden, zoekt in verschillende bronnen en stelt gerichte vragen. Indien nodig doet hij zelf onderzoek. Hij ordent, beoordeelt en vat samen, formuleert een reactie op de vraag en verwerkt informatie in discussies, presentaties en de onderbouwing van argumenten.	De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt analyserend vermogen: hij definieert het probleem, bekijkt vanuit meerdere invalshoeken, onderscheidt hoofd- en bijzaken en trekt logische conclusies. Hij stelt zich onderzoekend op: vraagt door, vergelijkt bronnen, toetst relevantie en betrouwbaarheid en blijft kritisch. Hij formuleert vlot, bondig en correct, stemt af op vraag, behoefte en doelgroep en houdt zich aan bronvermelding.	- De gehanteerde informatiebronnen, de analyse en de weergave van de informatie zijn voldoende om in verschillende situaties juiste en betrouwbare informatie te verstrekken.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt samen in projectgroepen	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in projectgroepen aan opdrachten op hbo-voorbereidend niveau. Hij maakt afspraken over uitvoering, taakverdeling en planning, bespreekt de voortgang, geeft en ontvangt feedback op gedrag en (tussen)resultaten en toetst tussentijds aan de eisen. Hij houdt overzicht over zijn taken en levert/presenteert bij afronding het gezamenlijk eindproduct.	De beginnend beroepsbeoefenaar draagt gezamenlijke verantwoordelijkheid voor proces en resultaat, staat open voor inbreng, komt afspraken na en lost meningsverschillen op; werkt systematisch met heldere doelen en stappen, bewaakt het overzicht en houdt deadlines aan; gebruikt probleemoplossend vermogen in de projectgroep door kansen en bedreigingen te benutten, creativiteit met realiteitszin te combineren en bruikbare oplossingen aan te dragen.	- De samenwerking met anderen heeft een positieve bijdrage aan het eindproduct/resultaat. - Het eindproduct/resultaat van de opdracht/beroepstaak voldoet aan de gestelde eisen.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Reflecteert op gedrag en resultaten	De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op studievaardigheden en/of geschiktheid voor de start van een hbo-opleiding. Hij vraagt feedback en laat zich begeleiden via gesprekken, oriëntatie op beroep of (vervolg)studie en/of (zelf)testen. Op basis daarvan bepaalt hij vervolgstappen voor (bij)sturing van ontwikkeling en gedrag, vorderingen en verdere professionalisering (loopbaan).	De beginnend beroepsbeoefenaar ontwikkelt zelfinzicht: hij is kritisch naar zichzelf en formuleert realistische ambities. Hij is zich bewust van zijn eigen rol en verantwoordelijkheid.	- Een beeld van de eigen capaciteiten, ambities en/of verbeterpunten. - Vervolgstappen voor verdere ontwikkeling en geeft sturing en verantwoording aan ontwikkelproces.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl